

ПРОЄКТ

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Введено в дію наказом
від «___» 2021 р. № _____

Ректор _____ Віль БАКІРОВ

«___» _____ 2021 р.

Освітньо-наукова програма

МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

Спеціалізація Міжнародні економічні відносини

третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

Затверджено вченою радою університету «___» _____ 2021 року, протокол №__

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

1.1. Вчена рада факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу: протокол № _____ від « _____ » _____ 2021 р.

Голова Вченої ради факультету _____ (Довгаль О.А.)

1.2. Методична комісія факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу: протокол № _____ від « _____ » _____ 2021 р.

Голова методичної комісії факультету _____ (Григорова-Беренда Л.І.)

1.3. Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова: протокол № _____ від « _____ » _____ 2021 р.

Завідувач кафедри _____ (Казакова Н.А.)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, посада)	Науковий ступінь, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно
<i>Керівник робочої групи</i>		
Довгаль Олена Андріївна	професор кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна	доктор економічних наук, професор кафедри економічної теорії
<i>Члени робочої групи</i>		
Григорова-Беренда Лариса Іванівна	доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова, заступник декана з навчальної роботи, голова методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна	кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Казакова Надія Артурівна	завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна	кандидат географічних наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин, країнознавства і туризму
Коновалова Ірина Василівна	Заступник директора Департаменту економіки і міжнародних відносин Харківської обласної державної адміністрації - начальник управління аналітики, прогнозування та зведення інформації	кандидат наук з державного управління
Матюшенко Ігор Юрійович	професор кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна	доктор економічних наук, професор кафедри міжнародних економічних відносин
Мірошник Наталія Олександрівна	аспірантка кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна	
Ханова Олена В'ячеславівна	доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна	кандидат географічних наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Шуба Марина Володимирівна	доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна	кандидат економічних наук

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

- Тимчасового стандарту вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Міжнародні економічні відносини»,
- Проекту стандарту вищої освіти України за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

**1. Профіль освітньо-наукової програми
зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»**

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти; Кваліфікація: доктор філософії з міжнародних економічних відносин
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 40 кредитів ЄКТС, термін навчання –4 роки
Офіційна назва програми	Міжнародні економічні відносини
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України; Україна
Цикл/рівень	НРК України – 9рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня вищої освіти магістр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2021-2025 рр.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.univer.kharkov.ua/ua/research/doctor_division; http://international-relations-tourism.karazin.ua/research/postgraduate.html
2 - Мета освітньої програми	
Мета програми	Підготовка висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових комплексних знань і їх впровадження у професійну практику, шляхом формування та розвитку у здобувачів програмних компетентностей, необхідних для розв'язання ними актуальних проблем дослідницько-інноваційної, професійної та викладацької діяльності у сфері міжнародних економічних відносин та відображення їх у власному науковому дослідженні.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»; Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»
Орієнтація освітньої програми	Дослідницька
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Функціонування та розвиток міжнародних економічних відносин між суб'єктами світового економічного простору в процесі еволюції міжнародного співробітництва
Особливості програми	Особливістю програми є її комплексний характер, тобто інтеграція знань з економіки, філософії, права, математики та іноземної мови, що дозволяє здобувачам не тільки застосовувати комплексний міждисциплінарний підхід до аналізу глобального економічного розвитку з використанням доробок вітчизняних і зарубіжних вчених, а й набути навички професійно-педагогічної діяльності та використання інноваційних методів навчання.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Результатами виконання ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини», присвоєння їм відповідної академічної кваліфікації згідно Класифікатора професій ДК 003:2010, затвердженого Наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р. за № 327 та враховуючи реальні потреби ринку праці випускники аспірантури мають такі перспективи працевлаштування: 1. Посада асистента / викладача кафедри вищого навчального закладу

	<p>(викладання дисциплін таких як: «Основи наукових досліджень», «Вступ до спеціальності МЕН», «Економіка України», «Світова економіка», «Міжнародні економічні відносини», тощо).</p> <p>2. Посада наукового співробітника науково-дослідницької установи, як-то: відділення економіки НАН України, відділ моніторингових досліджень Інституту економіки та прогнозування НАН України, Інститут стратегічних досліджень при Президентові України, Інститут економічних та соціально-політичних досліджень ім. О. Разумкова, регіональні наукові центри НАН України, тощо.</p> <p>3. Посада економіста, економіста-аналітика у структурних підрозділах, що опікуються питаннями економічної політики, зовнішньоекономічних відносин, освіти і науки, тощо, в системі державного управління та місцевого самоврядування (Міністерства, відомства, державні адміністрації тощо), торгової палати, Державної служби зайнятості, Служби безпеки України, Ради з питань зовнішньої трудової міграції тощо.</p> <p>4. Посада аналітика-консультанта керівника структурного підрозділу з економічних питань (професійний економіст-аналітик).</p> <p>5. Посада економіста з аналізу господарської діяльності/ планування/ фінансової роботи/ економічних питань/ договірних та претензійних робіт.</p> <p>6. Посада фахівця-аналітика з дослідження ринків товарів та послуг.</p> <p>7. Посада економіста-аналітика в банківській сфері.</p> <p>8. Посада економічного радника.</p> <p>9. Посада перекладача.</p>
Подальше навчання	Має право продовжувати навчання на другому науковому ступені – 10-му кваліфікаційному рівні НРК України
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>У викладанні навчальних дисциплін застосовано проблемно-орієнтований стиль викладання та викладання, засноване на дослідженні, що спонукає до пізнавальної діяльності та збагачувати знань. Орієнтація у викладанні на дослідження стимулює до самостійного аналітичного пошуку та наукового обґрунтування відповідей на проблемні питання.</p> <p>Аспіранти залучаються до активної та продуктивної діяльності, спостерігають, слухають, осмислюють логіку наукового дослідження, беруть участь у доведенні гіпотези, перевірці правильності вирішення проблеми. Важливою формою роботи є наукові диспути в аудиторії, на яких відпрацьовуються вміння аргументовано формулювати точку зору на дискусійні наукові питання, розкривати суперечності у знанні та у процесах пізнання.</p> <p>Метод програмування розвиває логіку наукового вирішення дослідницької проблеми шляхом поетапного роздрібнення навчального матеріалу з постановкою до кожної його частини питань і завдань. Викладач спонукає аспірантів до самостійної теоретичної роботи з визначення алгоритму пошуку вирішення проблеми, активної участі у формулюванні проблемної ситуації, висунення припущень, доведення гіпотези та перевірки правильності її вирішення.</p> <p>Навчання організовано у навчальних групах за розкладом у такій системі: лекція, семінар / практичні заняття / групове та індивідуальне завдання тощо. Систематичне здійснення поточного контролю знань дає змогу через систему зворотного зв'язку (від слухача до викладача) оперативно вносити до навчального процесу необхідні корективи.</p> <p>При викладанні тематичного матеріалу відповідних дисциплін будуть застосовані історичний, системний, процесуальний, евристичний, структурно-функціональний підходи, а також методи порівняння та узагальнення, економіко-математичного моделювання, прогнозування</p>

	<p>та інші.</p> <p>В організації навчального процесу особлива увага приділяється самостійній роботі аспірантів, практичним заняттям, спрямованим на відпрацювання дослідницьких вмінь на навичок.</p> <p>Перевірка знань здійснюється з метою одержання зворотної інформації про зміст і характер досягнення аспірантів у навчальному процесі, а також про успішність викладання.</p> <p>Перевірка може здійснюватися в усній, письмовій та практичних формах. Об'єктом оцінювання можуть виступати: результати написання тестових, ситуаційних, розрахунково-аналітичних, творчих завдань; реферативні доповіді, есе, доповнення, участь у дискусії тощо.</p> <p>Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії з міжнародних економічних відносин буде здійснюватися шляхом поєднання традиційних методик навчання та сучасних педагогічних технологій, таких як інформаційні технології, інтерактивні та дослідницькі методики, навчання за технологією тренінгу.</p> <p>Сучасні інформаційні освітні технології створюють можливості для ефективного використання у навчальній та науково-дослідницькій діяльності інформаційних ресурсів та електронних систем інформаційних комунікацій. Для підготовки фахівців третього рівня освіти застосування сучасних інформаційних технологій сприяє формуванню та удосконаленню загальних та фахових компетентностей, ознайомленню з новітніми розробками у галузі міжнародних відносин.</p> <p>Запровадження у навчальному процесі інтерактивних методів навчання таких, як метод групової творчої роботи, каскадної дискусії, рольові ігри, кейс-метод, метод портфоліо, метод проєктів, проведення наукових семінарів та web-конференцій, сприяють розвитку дослідницької, творчої та пізнавальної діяльності аспірантів.</p> <p>Методики тренінгового навчання у вигляді виконання пошукових, розрахункових та творчих завдань з використанням сучасних інформаційних технологій, роботи з базами бібліографічних, статистичних, економічних та інших видів даних, проходження асистентської практики, апробація результатів самостійного наукового дослідження на наукових конференціях, семінарах тощо забезпечують поглиблення основних загальних та фахових компетентностей фахівців освітньо-наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини».</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Оцінювання виконаних завдань і відповідей здійснюється з дотриманням таких принципів: індивідуальний характер перевірки та оцінювання знань; систематичність; диференційованість; об'єктивність; умотивованість оцінок; вимогливість та єдність вимог.</p> <p>В оцінюванні враховуються наступні критерії:</p> <ul style="list-style-type: none"> – характеристики відповіді: елементарна, фрагментарна, повна, логічна, доказова, обґрунтована, творча; – якість знань: правильність, повнота, осмисленість, глибина, системність, узагальненість; – рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки; – досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, формулювати гіпотези та логіку їх перевірки, обґрунтовувати висновки. <p>Результати навчальної діяльності будуть оцінюватись за 100-бальною шкалою (по навчальній дисципліні в цілому). Критично-розрахунковий мінімум для допуску до екзамену або заліку – 30 балів, а рекомендований – 35 балів протягом семестру. За результатами вивчення дисципліни обов'язковим є підсумкове накопичення розрахункового мінімуму – 60 балів.</p>

	<p>Невід'ємною частиною підготовки аспірантів до контролю є своєчасне виконання обов'язкових видів робіт та відвідування аудиторних занять.</p> <p>Екзамен здійснюється у формі письмової роботи або усної відповіді на питання за тестами, білетом, за яку можна одержати максимально до 40 балів. Аспіранти, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж розрахунковий мінімум – 60 балів, вважаються такими, що не виконали навчальний план з дисципліни. Підсумкові екзамени та заліки з дисциплін теоретичного блоку навчання аспіранти складають на першому та другому році навчання.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність виявляти та розв'язувати комплексні проблеми в сфері міжнародних економічних відносин, висувати гіпотези та генерувати нові ідеї їх комплексного розв'язання, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань у процесі дослідницько-інноваційної діяльності та професійної практики.
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність до набуття універсальних навичок дослідника: пошуку, систематизації і синтезу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 2. Здатність формувати системний науковий світогляд, проявляти креативність, продукувати і приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного, критичного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів і перевірених фактів в умовах обмеженості часу і ресурсів з урахуванням принципів тайм-менеджменту.</p> <p>ЗК 4. Здатність демонструвати культуру наукового усного і писемного мовлення державною та іноземними мовами при оформленні наукових та академічних текстів, демонстрації результатів наукових досліджень у ході дискусій та наукової полеміки.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в команді дослідників, як з України, так і з країн ЄС, виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети – інтеграції України в ЄС, сповідуючи та дотримуючись принципів наукової етики.</p> <p>ЗК 6. Здатність до організації та проведення навчальних занять з використанням теоретичних та методологічних напрацювань власного наукового дослідження.</p>
Фахові компетентності	<p>СК 1. Здатність демонструвати глибокі знання сучасних теоретичних, методологічних та методичних засад функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин.</p> <p>СК 2. Здатність до формування наукового цілісного уявлення про економічну єдність світу, регуляторні механізми міжнародних економічних відносин на національному, регіональному та міжнародному рівнях в умовах сучасних процесів конвергенції і дивергенції.</p> <p>СК 3. Здатність до аналітичного мислення та практичних навичок систематизації інформації з метою обробки великих масивів даних, здійснення оцінювання та прогнозування міжнародних економічних та соціальних явищ.</p> <p>СК 4. Здатність застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез.</p> <p>СК 5. Здатність здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами.</p> <p>СК 6. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу, визначати</p>

	тенденції та особливості процесу євроінтеграції України, виявляти сучасні проблеми, формулювати відповідні висновки, пропозиції та рекомендації щодо їх вирішення, формувати прогнози та перспективні напрямки його подальшого розвитку.
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	<p>РН 1. Проводити міждисциплінарні наукові дослідження економічних процесів, володіючи належним рівнем загальнонаукових компетентностей, які сприяють формуванню цілісного наукового підходу, професійної етики та загального культурного кругозору.</p> <p>РН 2. Демонструвати системний науковий світогляд, уміння креативно мислити, формулювати висновки і розробляти рекомендації, пропонувати неординарні підходи з використанням новітніх технологій у розв’язанні поставлених завдань.</p> <p>РН 3. Узагальнювати, критично мислити й аналізувати явища та проблеми, які вивчаються, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології.</p> <p>РН 4. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною так і іноземними мовами, демонструвати усну та письмову комунікацію.</p> <p>РН 5. Демонструвати лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників, ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, дотримуючись принципів наукової етики.</p> <p>РН 6. Знати систему вищої освіти в Україні, специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи; використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти, сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами, інноваційні методи навчання. Критично оцінювати власні наукові розробки при впровадженні у навчальний процес.</p> <p>РН 7. Аналізувати та застосовувати концептуальні моделі, науковий доробок вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні постулати та теорії, парадигми глобального економічного розвитку, новітні підходи до функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин.</p> <p>РН 8. Мати наукове цілісне уявлення про економічну єдність світу, регуляторні механізми міжнародних економічних відносин на національному, регіональному та міжнародному рівнях в умовах сучасних процесів конвергенції і дивергенції, визначати тенденції та особливості процесу євроінтеграції України.</p> <p>РН 9. Володіти аналітичним мисленням та методиками систематизації інформації обробки великих масивів даних, оцінювання та прогнозування економічних та соціальних явищ.</p> <p>РН 10. Застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез.</p> <p>РН 11. Здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами..</p>

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Специфічні характеристики кадрового забезпечення	<p>Характеристика кадрового забезпечення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наявність кафедри (групи забезпечення), відповідальної за підготовку здобувачів освітнього ступеня доктора філософії. 2. До складу проектної групи входять не менш як три особи, які мають науковий ступінь та вчене звання, з них не менше двох докторів наук та/або професорів. 3. Наявність у складі кафедри (групи забезпечення), відповідальної за підготовку здобувачів освітнього ступеня доктора філософії за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини», кадрового складу, який включає з розрахунку на кожних два здобувачі освітнього ступеня доктора філософії одного викладача, який має науковий ступінь та/або вчене звання, а також кваліфікацію відповідно до спеціальності, підтверджену науковою, науково-педагогічною, педагогічною чи іншою професійною діяльністю за відповідною спеціальністю за не менш як сімома видами чи результатами, переліченими у пункті 30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти (Постанова Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р., № 347). 4. Наявність у керівника кафедри (гаранта освітньої програми): наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю та стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років. 5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи:<ol style="list-style-type: none"> 1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання – не менше 60% від загальної кількості дисциплін; 2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора – не менше 30% від загальної кількості дисциплін.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	<p>Наявність матеріально-технічного забезпечення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Приміщення для проведення навчальних занять та контрольних заходів – 2,4 кв. метрів на одну особу. 2. Мультимедійне обладнання для одночасного використання в навчальних аудиторіях – не ніж 30% від потреби. 3. Бібліотека, у тому числі читальний зал. 4. Пункт харчування, актовий зал, спортивний зал. 5. Гуртожиток – 100% від мінімальної потреби. 6. Комп'ютерні робочі місця, лабораторії, обладнання, устаткування, що необхідні для виконання освітньої програми.
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	<p><i>Наявність інформаційного забезпечення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді – не менш як шести найменування. 2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю. 3. Офіційний веб-сайт закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація). 4. Електронний ресурс закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану. <p><i>Наявність навчально-методичного забезпечення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Навчальний план.

	<p>2. Робоча програма з кожної дисципліни навчального плану, в тому числі опис, результати навчання, програма, тематичний план, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схема нарахування балів, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернет.</p> <p>3. Програма практичної підготовки.</p> <p>4. Методичні матеріали для проведення атестації здобувачів вищої освіти</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Укладені угоди про академічну мобільність на основі двосторонніх договорів між Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна та вищими навчальними закладами України
Міжнародна кредитна мобільність	Укладені угоди про міжнародну академічну мобільність на основі двосторонніх договорів між Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна та вищими навчальними закладами країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Необхідною умовою навчання іноземних здобувачів є надання документу про знання ними української мови або ж вивчення української мови в якості іноземної мови для аспірантів, якщо вони не вивчали її раніше.

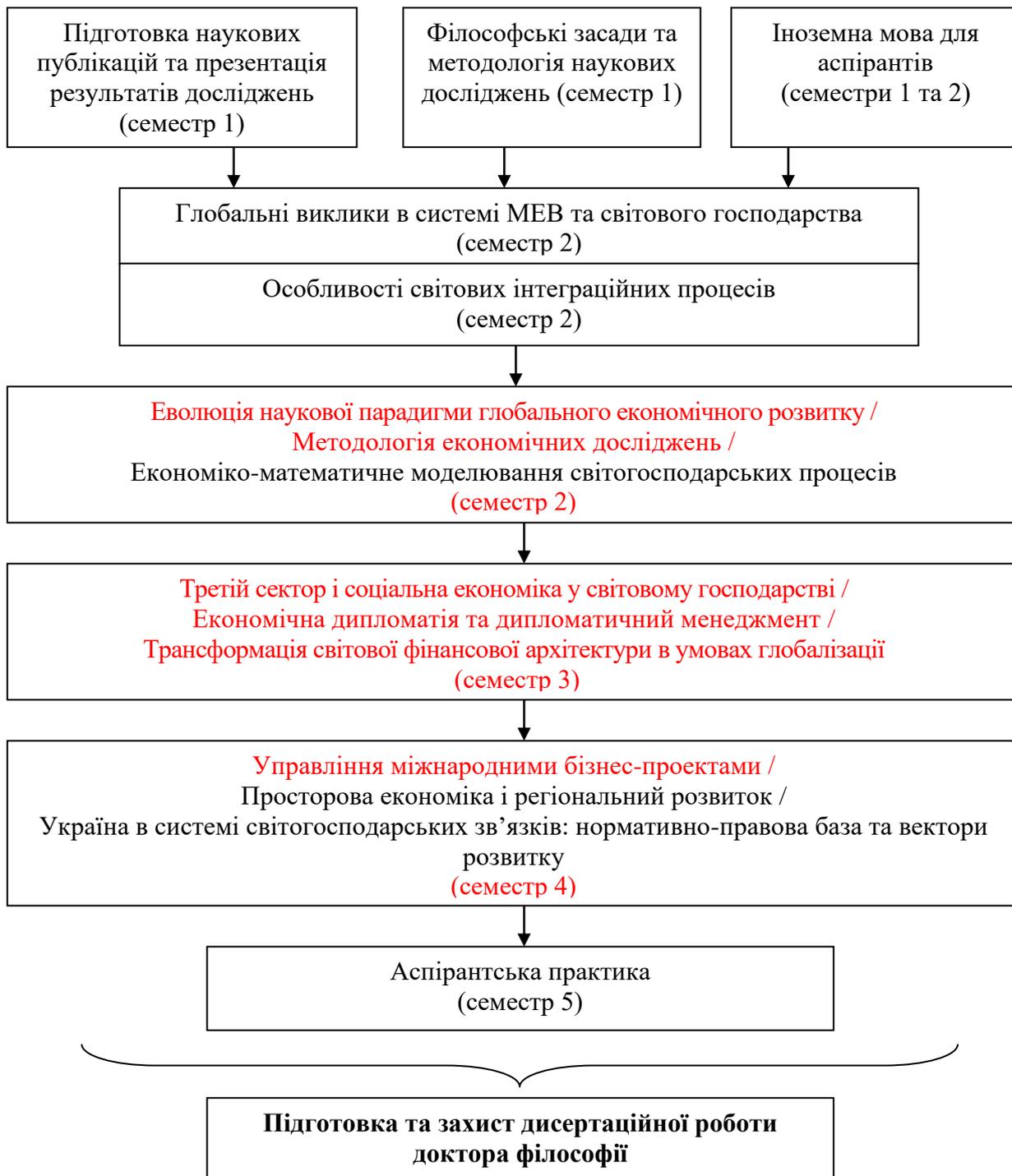
2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП(ОЗ – обов'язкові загальні, ОП – обов'язкові професійні, ВП – за вибором професійні)*

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти			
ОЗ 1.	Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень	4	Залік
ОЗ 2.	Іноземна мова для аспірантів	10	Екзамен
ОЗ 3.	Філософські засади та методологія наукових досліджень	5	Залік
ОП 4.	Глобальні виклики в системі МЄВ та світового господарства (Довгаль)	3	Екзамен
ОП 5.	Особливості світових інтеграційних процесів (Матюшенко)	3	Екзамен
ОП 6.	Аспірантська практика	5	Залік
Загальний обсяг обов'язкових дисциплін		30	
Вибіркові компоненти			
ВП 1.	Еволюція наукової парадигми глобального економічного розвитку (Довгаль) / Методологія економічних досліджень (Тимошенко) / Економіко-математичне моделювання світогосподарських процесів (Ханова)	3	Залік
ВП 2.	Третій сектор і соціальна економіка у світовому господарстві (Гончаренко В.В.) / Економічна дипломатія та дипломатичний менеджмент (Реєзніков) / Трансформація світової фінансової архітектури в умовах глобалізації (Шуба М. В.)	3	Екзамен
ВП 3.	Управління міжнародними бізнес-проектами (Бабенко) / Просторова економіка і регіональний розвиток (Ханова) / Україна в системі світогосподарських зв'язків: нормативно-правова база та вектори розвитку (Григорова-Беренда, Новікова)	4	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових дисциплін		10	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		40	

* Аспіранти також мають можливість вибору навчальних дисциплін з програм іншого рівня вищої освіти та інших спеціальностей Університету, а саме з переліку міжфакультетських дисциплін, який розміщений у відкритому доступі на сайті Університету (https://www.univer.kharkov.ua/ua/study/polling_discipline/polling_discipline_about) і оновлюється на кожний семестр, поверх загального обсягу освітньої програми (40 кредитів).

2.2 Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

У процесі підготовки докторів філософії використовують дві форми атестації: поточна та підсумкова. Відповідно до діючих нормативно-правових документів Міністерства освіти і науки України та Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна підсумкова атестація аспірантів, які завершують навчання за освітньо-науковими програмами доктора філософії, є обов'язковою.

Метою поточної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану аспіранта за усіма складовими, передбаченими навчальним планом.

Поточна атестація включає:

1. *Атестацію за теоретичною частиною*, що передбачає складання заліків та екзаменів відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії за спеціальністю «міжнародні економічні відносини». Поточна атестація за теоретичною частиною, де передбачені екзамени, проводиться екзаменаційною комісією, склад якої та голова призначається Наказом декана факультету після повного виконання програми освітньо-кваліфікаційного рівня доктора філософії з метою встановлення фактичної відповідності рівня теоретичної підготовки вимогам загальних та фахових компетентностей випускників аспірантури.

2. *Науково-дослідницька частина*, відповідно до начального плану, передбачає проведення щорічної атестації аспірантів раз на рік. Метою поточної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану науково-дослідницького пошуку та дотриманням графіку підготовки результатів науково-дослідницької роботи.

3. *Практична частина*, відповідно до начального плану, передбачає проведення аспірантської практики на третьому році навчання. Метою поточної атестації за практичною складовою є контроль за виконанням індивідуального плану та набуття аспірантом професійних навичок та вмінь на посаді викладача. Атестація за практичним модулем здійснюється на підставі висновків комісії з проведення захисту аспірантської практики, яка створюється за розпорядженням декана факультету.

Підсумкова атестація. Метою підсумкової атестації є встановлення фактичної відповідності рівня освітньо-наукової підготовки випускників аспірантури вимогам до доктора філософії з міжнародних економічних відносин. Підсумкова атестація здійснюється шляхом встановлення відповідності рівня науково-дослідницької підготовки вимогам, що висуваються до доктора філософії з міжнародних економічних відносин. Вона передбачає проведення прилюдного захисту результатів науково-дослідницької роботи, які представлені у вигляді дисертаційної роботи. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

На підсумковій атестації оцінюється повний обсяг виконаних робіт та їх відповідність вимогам успішного завершення докторської програми.

На виконання дисертаційної роботи доктора філософії за спеціальністю покладається основна дослідницька та фахова кваліфікаційна функція, яка виражається у здатності пошукача ступеня доктора філософії вести самостійний науковий пошук, вирішувати прикладні наукові завдання і здійснювати їхнє наукове узагальнення у вигляді власного внеску у розвиток сучасної статистичної науки і практики. Вона являє собою результат самостійної наукової роботи аспіранта і має статус інтелектуального продукту на правах рукопису.

Підсумкова атестація аспірантів, що повністю виконали ОНП підготовки докторів філософії в аспірантурі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за спеціальністю 292 – Міжнародні економічні відносини, завершується присвоєнням кваліфікації доктор філософії з міжнародних економічних відносин та врученням диплому встановленого зразка про здобутий ступінь вищої освіти.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6
ОЗ 1.	+	+		+		
ОЗ 2.	+	+		+		
ОЗ 3.	+	+		+		
ОП 4.	+	+	+	+	+	
ОП 5.	+	+	+	+	+	
ОП 6.	+			+		+
ВП 1.	+	+	+	+	+	
ВП 2.	+	+	+	+	+	
ВП 3.	+	+	+	+	+	

	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6
ОЗ 1.	+	+	+	+	+	+
ОЗ 2.					+	+
ОЗ 3.					+	+
ОП 4.	+	+	+	+	+	+
ОП 5.	+	+	+	+	+	+
ОП 6.			+		+	+
ВП 1.	+	+	+	+	+	+
ВП 2.	+	+	+	+	+	+
ВП 3.	+	+	+	+	+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньої програми

	РН1	РН2	РН3	РН4	РН5	РН6	РН7	РН8	РН9	РН10	РН11
ОЗ 1.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОЗ 2.		+		+	+						+
ОЗ 3.		+			+	+	+		+		+
ОП 4.	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ОП 5.	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ОП 6.		+	+	+	+	+	+		+		+
ВП 1.	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ВП 2.	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
ВП 3.	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+